

Vandas välfärdsöversikt 2022

VD/1318/00.01.02.01/2023

Välfärdsrapporteringen är en del av stadens strategiska planering och utveckling av verksamheten. I Vanda rapporteras årligen till fullmäktige i enlighet hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) 12 §) om kommuninvånarnas hälsa och välfärd och om de åtgärder som vidtagits. Den årliga välfärdsrapporteringen kallas i Vanda för välfärdsöversikt. Välfärdsöversikten behandlar stadsbornas välfärd men inte direkt åtgärder som ska vidtas för att främja välfärden.

Välfärdsöversikten 2022 har utarbetats inom den nya organisationsstrukturen för strategitemat Ett Vanda som bygger upp välfärden, som består av expertgrupper och en samordningsgrupp som företräder olika åldersgrupper. I grupperna finns representanter från alla verksamhetsområden och arbetet har letts av ledningsgruppen för Ett Vanda som bygger upp välfärden. För det sektorsövergripande arbetet ansvarade utvecklingschef Jussi Perämäki från verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd.

Temat för Vandas välfärdsöversikt 2022 är upplevd välfärd och delaktighet. Temat för välfärdsöversikten valdes genom att granska den tidigare välfärdsrapporteringen och genom att höra Vanda stads verksamhetsområdets och serviceområdets syn på de fenomen som oroar i den dagliga servicen.

Välfärdsöversikten 2022 har presenterats vid stadsfullmäktiges informationsmöte 26.1.2023.

1. Upplevd välfärd

Största delen av barnen och ungdomarna i Vanda är nöjda med sina liv. Flickornas tillfredsställelse har sjunkit betydligt mer än pojkarnas. Största delen av föräldrarna i babyfamiljer, över 90 procent, är nöjda med sitt liv. Av Vandaborna i arbetsför ålder upplever cirka 50 procent och av de äldre cirka 60 procent att deras livskvalitet är god. För arbetslösa och andra socioekonomiskt missgynnade personer är upplevelsen av livskvaliteten sämre. Vandaborna är i huvudsak nöjda med förhållandena i sitt bostadsområde.

Erfarenheten av ensamhet bland barn och särskilt unga har blivit vanligare i Vanda under de senaste åren och den är till och med större än upplevelsen av ensamhet bland äldre. Bland ungdomarna upplever flickor klart oftare att de är ensamma jämfört med pojkar. Cirka 15 procent av alla personer i arbetsför ålder känner sig ensamma – siffran har ökat under de senaste åren.

Ångest bland unga har blivit allt vanligare, särskilt bland flickor. Av Vandaborna i arbetsför ålder upplever ungefär en femtedel kraftig psykisk belastning. Vandaborna är mer belastade i förhållande till hela landet. Misstankar om depression bland handikappade, självbedömda humörproblem och den personliga otryggheten i hemmiljön har ökat. Andelen äldre med kraftig psykisk belastning har ökat i Vanda.

Cirka 10 procent av lågstadieläverna uppger att de mobbas varje vecka i skolan, cirka fem procent av högstadieläverna. I lågstadiet upplever eleverna oftare än högstadieläver att man ingriper i mobbning i skolan. Unga med utländsk bakgrund upplever oftare mobbning i skolan än infödda finländare och unga med finländsk bakgrund.

Av de vuxna som bor i Vanda har cirka 12 procent upplevt våld eller hot. Siffran för Vanda är inte nämnvärt högre än den totala siffran för huvudstadsregionen. Våld och hot mot kvinnor är hälften vanligare än mot män.

2. Delaktighet

Av de unga upplever flickor i betydligt mindre utsträckning än pojkar att de är en viktig del av skol- eller klassgemenskapen. Hos flickorna verkar upplevelsen av att höra till klassgemenskapen försämrats med åldern, hos pojkarna verkar upplevelsen däremot förstärkas. En mindre andel än tidigare, endast cirka 12 procent av ungdomarna i Vanda upplever att det finns goda möjligheter att påverka i skolan.

Ungefär två tredjedelar av föräldrarna i en babyfamilj i Vanda upplever att de hör till en grupp eller en gemenskap som är viktig för dem. Antalet aktiva deltagare i organisationsverksamhet har minskat, med undantag för personer över 65 år, bland vilka deltagandet har ökat.

Av pensionärerna i Vanda berättar 32 procent att de oftast inte får digitalt stöd när de behöver det. De äldre svararna önskar att de ska få digitalt stöd, särskilt ansikte mot ansikte.

Enligt delaktighetsindikatorn upplever invånarna i Vanda något mindre delaktighet än i huvudstadsregionen i genomsnitt. Kvinnor upplever mer delaktighet än män. Erfarenheten av delaktighet bland dem som upplever att deras hälsa är svagare är lägre än genomsnittet. Enligt enkäten om delaktighet (2022) var 36 procent av dem som svarade mycket eller ganska nöjda med sina möjligheter att delta och påverka i Vanda. Drygt hälften av svarspersonerna var intresserade av att delta och påverka utvecklingen av staden och det egna bostadsområdet. Det var dock inte många som hade tillräckligt med information eller tid för det. Över hälften av Vandaborna anser att staden verkar för stadsbornas bästa, men ungefär en tredjedel anser att det är svårt att få information om aktuella frågor i staden.

3. Velfärdsfrågor som rapporteras årligen

Enligt enkäten hälsa i skolan har motionsaktiviteten bland barn och unga ökat något i andra grupper än studerande vid yrkesläroanstalter. Enligt statistiken äts skollunchen i en del av Vandas åldersgrupper mer än tidigare och kvaliteten på skollunchen anses vara ganska likadan som tidigare.

Största delen av de vuxna i Vanda motionerar inte tillräckligt med tanke på sin hälsa, vilket ökar till exempel risken för livsstilssjukdomar. Av de vuxna använder endast cirka en tredjedel grönsaker och frukter i enlighet med rekommendationen, vilket på samma sätt som svaga motionsvanor är kopplat till bl.a. livsstilssjukdomar och övervikt.

Stadsstyrelsen 13.3.2023 § 9

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att Vandas välfärdsöversikt 2022 antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 27.3.2023 § 8

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att anteckna Vandas välfärdsöversikt 2022 för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga: Välfärdsöversikten 2022

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information: Jussi Perämäki, utvecklingschef
fornamn.efternamn[at]vantaa.fi